

Forskning och utvecklingsarbete tillsammans med praktiken stärker välfärden

FoU Välfärds styrelse:

Åsa Hedberg Rundgren, ordförande (Stockholm)

Jenny Rehnman, ledamot (Göteborg)

Birgitta Persdotter, ledamot (Värmland)

FoU Välfärds seminarium

- FoU-verksamhet
- Exempel på hur vi tillsammans stärker välfärden
- Dialog

Behövs FoU-verksamheter?

- Krav på vetenskap och beprövad erfarenhet i nya SoL
- Pågår en utredning om FoU:s roll i utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst (Socialstyrelsen)
- Behov av ”extern blick”
- Kompetenser
- Kan göra mer för flera -lokalt, regionalt och nationellt
- Systematiskt sprida information
- Fördjupad kunskapsutveckling med möjlighet till externa medel

Vad är FoU-verksamhet?

-och vad utmärker ”excellent” praktikinära forskning och utvecklingsarbete?

- Inkluderar praktiken och brukare
- Utgå från praktikens frågeställningar och möter behov och villkor, tar hänsyn till praktikens komplexitet
- Utgår från lokal data och kunskap, stimulerar till både vetenskap och ”beprövad erfarenhet”
- Ger direkt tillämpbara resultat, går att omsätta till förändrade arbetssätt

FoU-verksamhet nationellt

- 28 FoU-enheter i Sverige, 206 kommuner
- Stor variation i styrning, ledning och uppdrag, huvudsaklig inriktning mot socialtjänst och närliggande- hälso och sjukvård
- Är oftast del av Regionala Samverkans och Stödstrukturer
- Föreningen för ett aktivt samtal med nationella aktörer
- Arrangerar en årlig konferens! (17-18 okt)

Stor variation i hur FoU är organiserad

- Enskild kommun
- Flera kommuner tillsammans
- Region tillsammans med kommun/er
- Kommuner tillsammans med universitet

Basanslag (10%-100%)

+ utredningsuppdrag + externa forskningsmedel

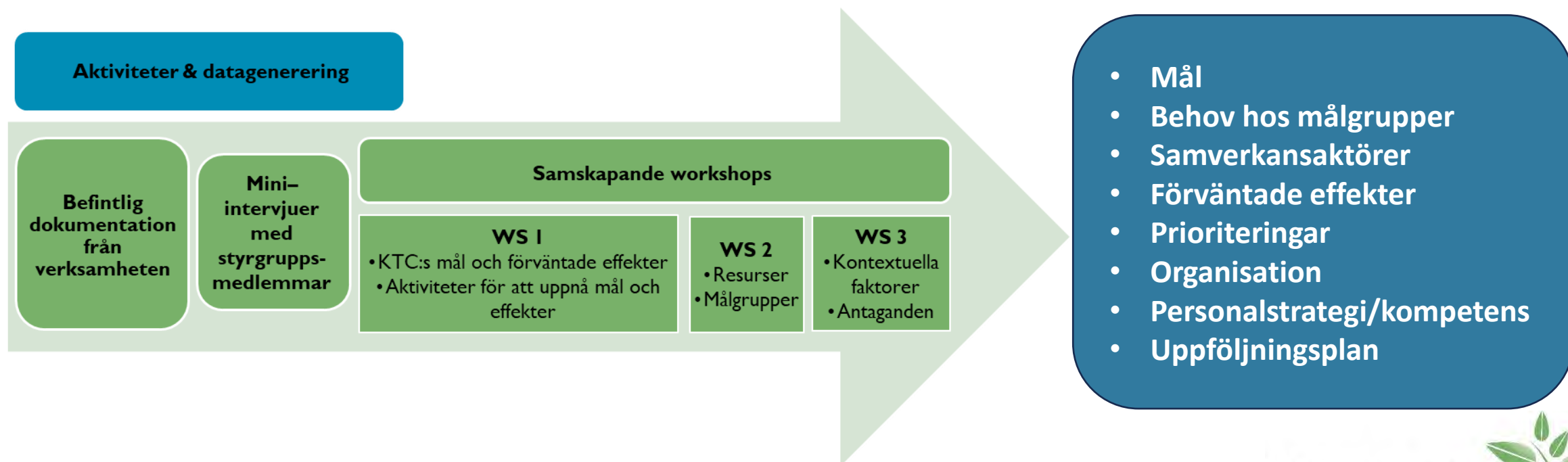
FoU-verksamhet -3 exempel

1. Om att använda verksamhetslogik som grund för uppföljning och analys på lokal nivå
2. Om att kartlägga och skapa stöd för implementering, metod, samtal och utvärdering på regional nivå
3. Om att integrera verksamhetsutveckling med forskning på nationell nivå

1. Verksamhetslogik -grund för uppföljning och analys

- Förberedande intervjuer + styrdokument
- Tre samskapande workshoppar
- Analys mellan workshoppar – återkoppling

Varför samskapa logiken?

- Alla perspektiv kommer med
- Dynamiskt arbetssätt
- Tar hänsyn till organisatoriska förutsättningar
- Gör arbetet mer hållbart

(von Thiele Schwarz et al. 2018,
von Thiele Schwarz et al. 2021)

FoU-verksamhet -3 exempel

1. Om att använda verksamhetslogik som grund för uppföljning och analys på lokal nivå
2. **Om att kartlägga och skapa stöd för implementering, metod, samtal och utvärdering på regional nivå**
3. Om att integrera verksamhetsutveckling med forskning på nationell nivå

Köpare av sexuella tjänster – KAST

- Unikt för Sverige – Samtalskontakt på frivillig basis
- Finns få internationella studier som dessutom inte är helt tillämpbara på KAST
- Finns några få utvärderingar av effekt av KAST med få klienter, men med lovande resultat...
- Saknas beskrivning av KAST metod/er

Nationella KAST-studien

- Finansieras av Jämställdhetsmyndigheten & Länsstyrelserna i Skåne, Västra Götaland, Stockholm och Västerbotten
- Projektid 2022-2027
- Åtta deltagande verksamheter: Malmö, Göteborg, Stockholm, Karlstad, Västerås, Östersund, Skellefteå, Umeå

Nationella KAST-studien

1. Utveckla formulär
 - för *Utvärdering*
 - som *Stöd för behandlaren* under kontakten
2. *Manual - 2023*
 - Formulär + grundläggande utvärderingsmetodik
3. *Effektutvärdering - rapport 2027*
4. *Beskriva samtalsmetoden*
5. *Beskriva förutsättningar för verksamheterna*

} Intervjustudie
rapport 2025

KAST – Start – Del II

ALKOHOL och DROGER

41. Jag tycker att jag har problem med alkohol eller droger ☐ Ja ☐ Nej	43. Det händer att jag dricker alkohol eller tar droger så att jag tappar kontrollen ☐ Ja ☐ Nej
42. Andra i min närhet (partner, familj, vänner, kollegor, ...) tycker att jag har problem med alkohol eller droger ☐ Ja ☐ Nej	44. Det händer att jag dricker alkohol eller tar droger så att jag får minnesluckor och inte minns vad jag har gjort ☐ Ja ☐ Nej

SEXUALITET

51. Att skapa sexuella fantasier tycker jag är... ☐ Mycket lätt ☐ Ganska lätt ☐ Ganska svårt ☐ Mycket svårt	55. Tycker du att ditt sexuella beteende är destruktivt för dig själv? ☐ Ja ☐ Nej
52. Att skapa sexuella fantasier helt utan stöd av text eller bild tycker jag är... ☐ Mycket lätt ☐ Ganska lätt ☐ Ganska svårt ☐ Mycket svårt	56. Tycker du att dina sexuella tankar är destruktiva för dig själv? ☐ Ja ☐ Nej
53. Att skapa sexuella fantasier kring min partner tycker jag är... ☐ Jag har ingen partner ☐ Mycket lätt ☐ Ganska lätt ☐ Ganska svårt ☐ Mycket svårt	57. Tycker du att ditt sexuella beteende är destruktivt för dina relationer? ☐ Ja ☐ Nej
54. Känner du dig på det hela taget bekväm med din sexualitet? ☐ Alltid ☐ Oftast ☐ Sällan ☐ Aldrig	58. Har du försökt att bryta ditt oönskade sexuella beteende tidigare? ☐ Ja, många gånger ☐ Ja, någon gång ☐ Nej
	59. Tror du på din förmåga att förändra ditt oönskade sexuella beteende? ☐ Ja, definitivt ☐ Ja, troligen ☐ Nej

Del II – sida 3

Nationella KAST-studien

- **Out-put**
 - **Implementeringsstöd**
 - **Metodstöd**
 - **Samtals- & Utvärderingsstöd**
 - **Nationell databas**
- **Nationell förvaltning**

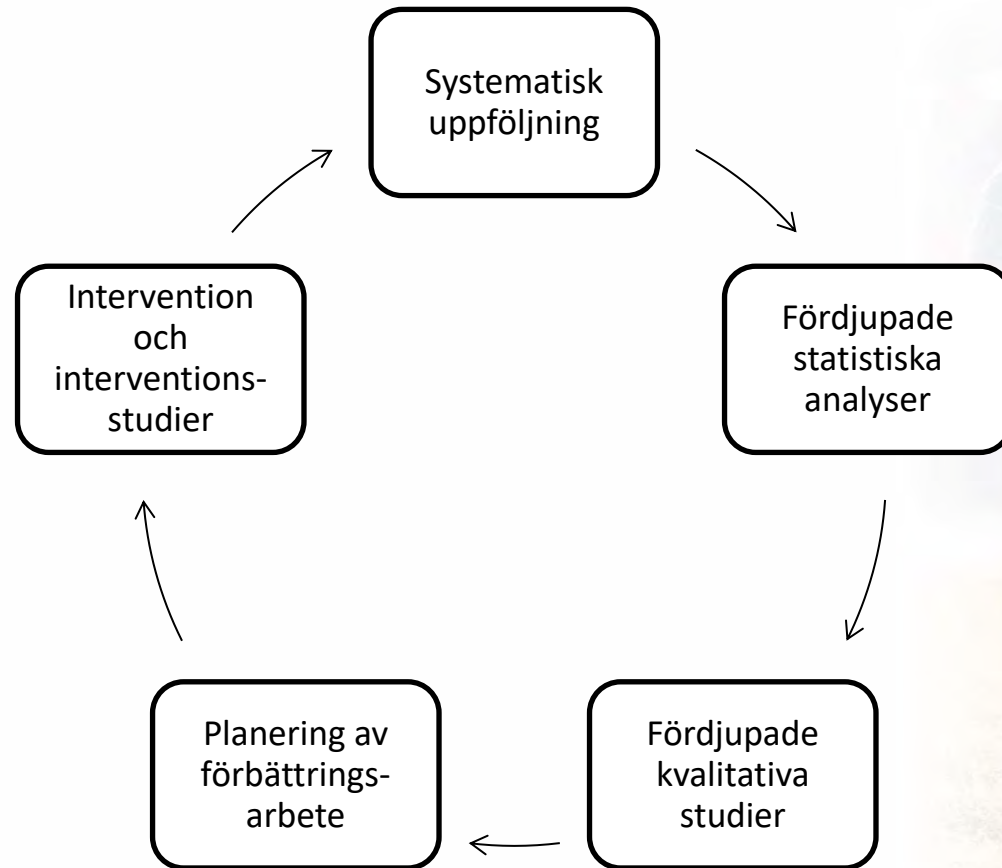

FoU-verksamhet -3 exempel

1. Om att använda verksamhetslogik som grund för uppföljning och analys på lokal nivå
2. Om att kartlägga och skapa stöd för implementering, metod, samtal och utvärdering på regional nivå
3. **Om att integrera verksamhetsutveckling med forskning på nationell nivå**

Modell för tillämpad forskning och utveckling

Sociala barn- och ungdomsvården

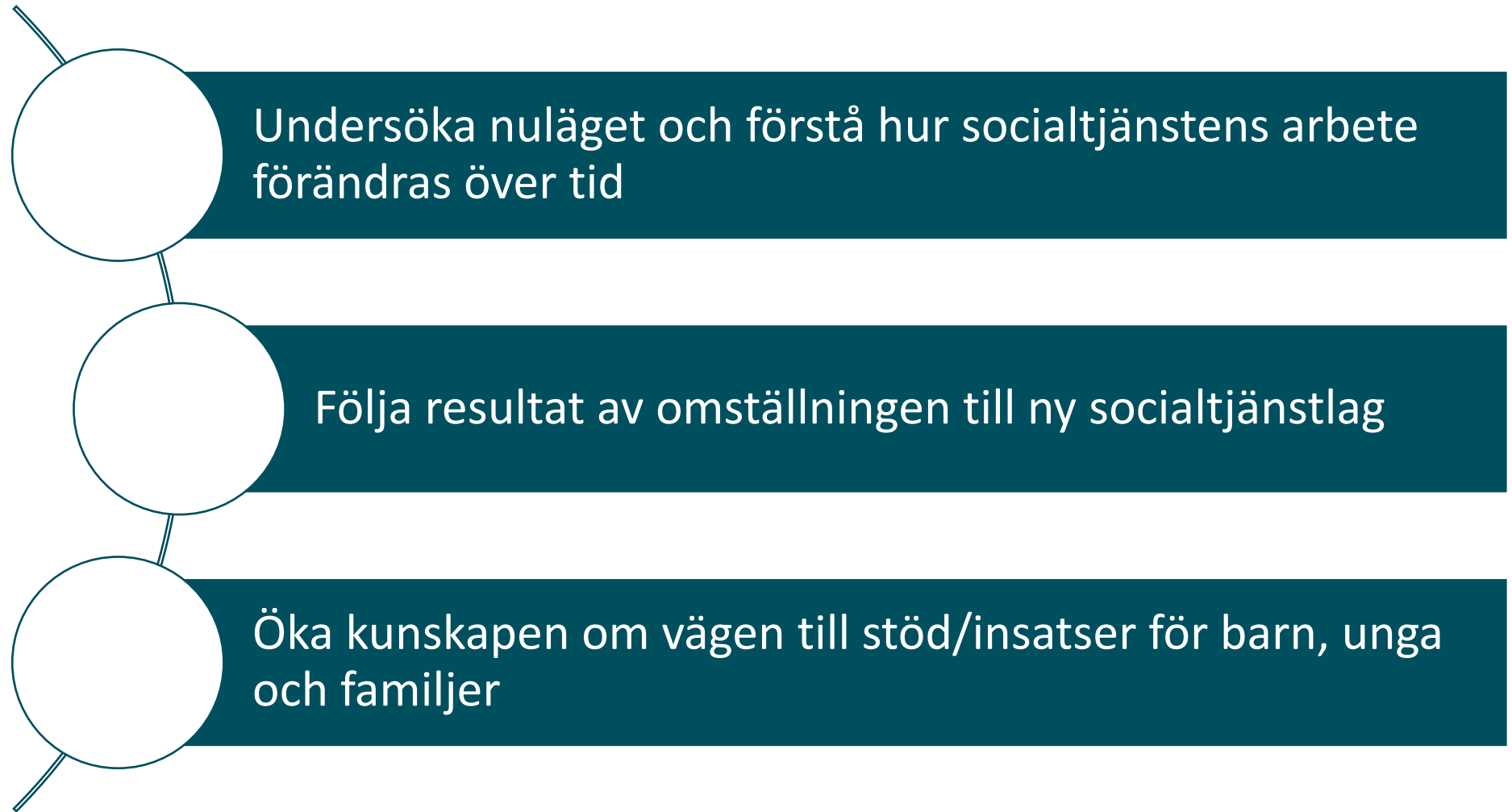
Ekonomiskt bistånd

LSS, Socialpsykiatri, Äldreomsorg med fokus IBIC

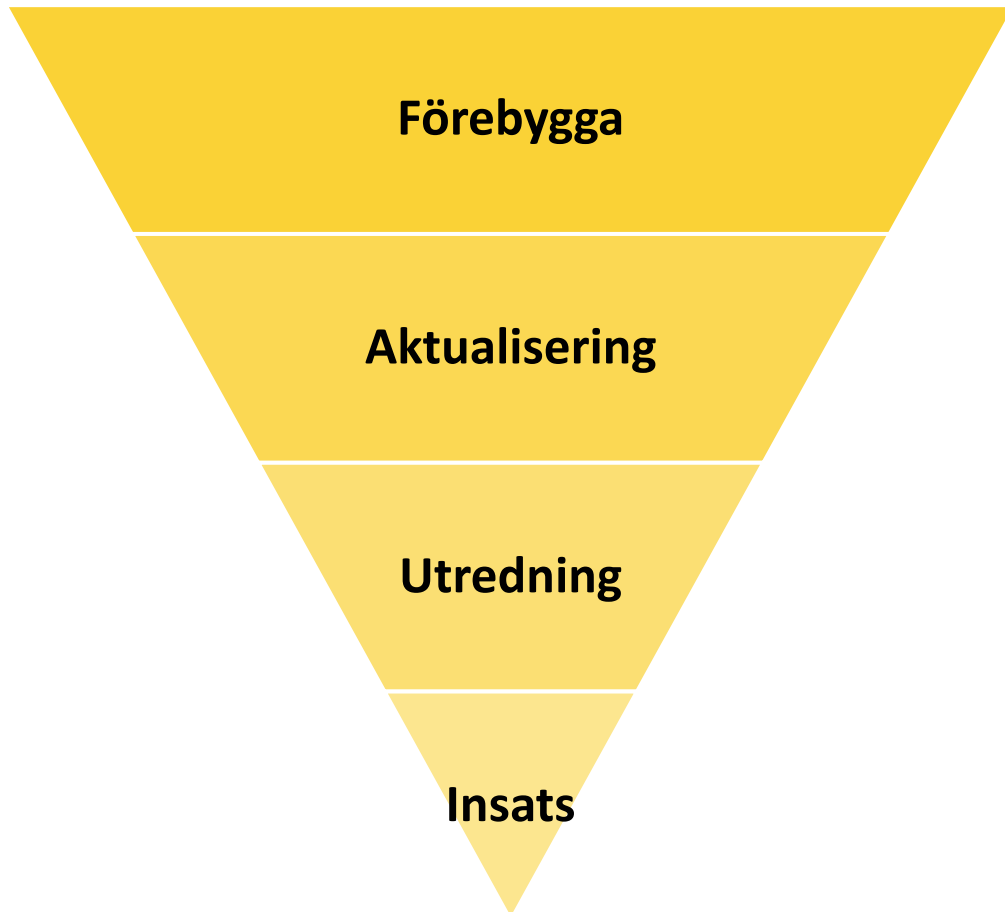
NUSO

Nationell Uppföljning av Socialtjänstens Omställning

Syfte

Från nationellt utgångsläge till uppföljning över tid

Under 2024 genomförs tre delstudier om socialtjänstens arbete med barn, unga och familjer.

Delstudie 1: Om avslutade barnavårdsutredningar.

Delstudie 2: Om icke biståndsprövade insatser.

Delstudie 3: Om aktualiseringar.

Vetenskaplig analys för
verksamhetsutveckling

Kommunerna får...

- kunskap om den lokala situationen över tid
- jämförelse med andra kommuner
- analysstöd baserat på statistiska analyser och kunskap från tidigare forskning
- resultat via digitala workshops och gemensam digital plattform

Forskare får...

- Unik forskningsdata, nationellt och internationellt
- Förutsättningar för fördjupande studier

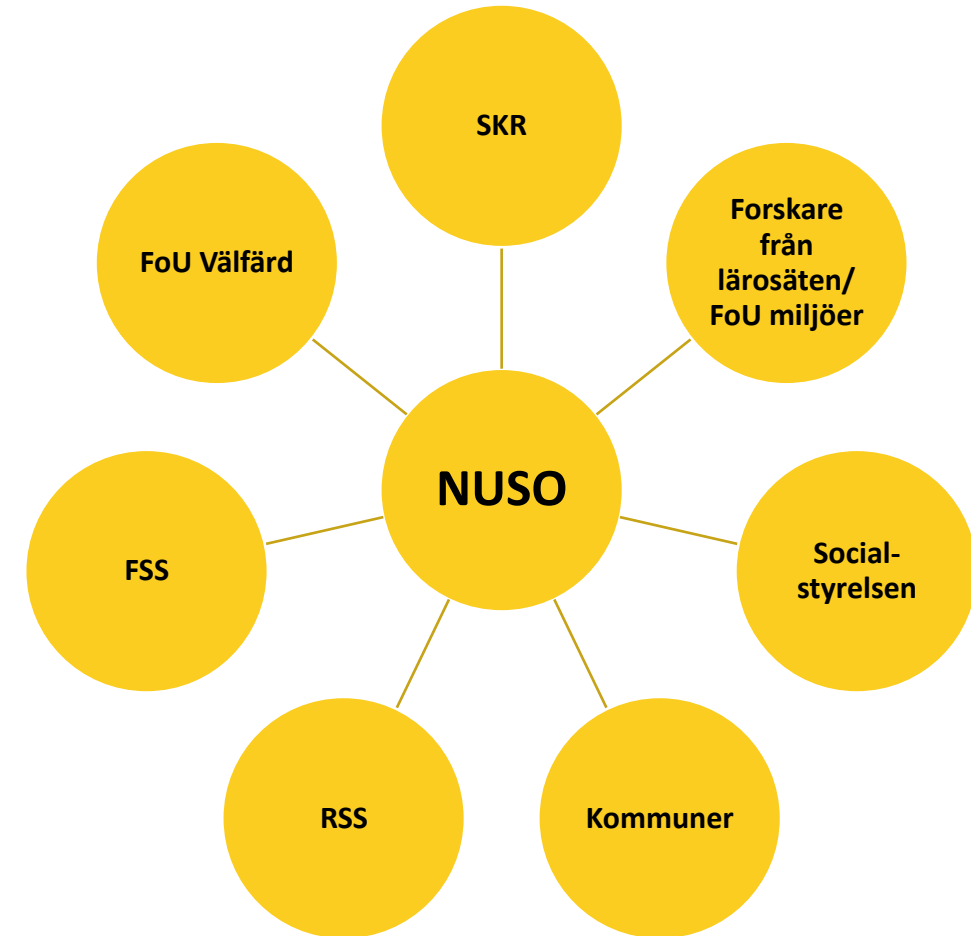
Vägen framåt

Nationellt forsknings- och utvecklingsnätverk.

Nod för olika verksamhetsområden.

Hållbar länk mellan akademi, FoU-miljöer och praktik för att bedriva *excellent praktikinära forskning*.

- Utgå från praktikens behov
- Samskapa i alla faser, från planering till omsättning av resultat
- Skapa nytta i närtid på lokal, regional och nationell nivå

Framtiden!

- SoS uppdrag sätter ljuset på FoU:s möjligheter
- Perspektivskifte
- Forskningstradition i omställning
- Tillämpad forskning behöver prioriteras
- Bygga kunskap tillsammans flera kommuner ihop
- Forskning och utveckling är varandras förutsättningar

Dialog

- Vilka förutsättningar ser ni behövs för att stärka vetenskap och beprövad erfarenhet i den lokala verksamheten?
- Vad tänker ni kring FoU:s roll för att stötta kunskapsbaserad socialtjänst, vetenskap och beprövad erfarenhet, utifrån det vi presenterat?

Tack!
Frågor? Hör av er!

Åsa Hedberg Rundgren
asa.hedberggrundgren@aldrecentrum.se

Jenny Rehnman
jenny.rehnman@goteborgsregionen.se

Birgitta Persdotter
birgitta.persdotter@kau.se

